

TEATRUM MUNDÍ

To nejlepší ze světových
divadelní podíí!

ČTVRTÉ DĚJSTVÍ

Gioconda, která ukrývá stále bezvědomou Lauru v napůl zbořeném paláci na La Giudeoaa, nařká nad svou zmizelou matkou. Její zoufalství je tak hluboké, že zvažuje, že se vezme svůj vlastní život - slavná árii „Suicidio“. Cítí se ale zodpovědná za osud Laury a Enza. Enzo, který byl propuštěn Barnabou, vchází. Je přesvědčen, že Laura je mrtvá a chce také zemřít. Když se Gioconda pokouší, aby si uvědomil, že mu zachránila život a obnovila jeho svou svobodu, reaguje nenávisně a dokonce jí vyhrožuje dýkou. Pak se objeví Laura, která se probudila z hlubokého spánku. Gioconda a její společníci pomáhají milencům utéct. Obdivují její štědrost a žehnají ji. Barnaba přijde, aby si vybral svou odměnu. Gioconda souhlasí, že se mu vzdá, ale požádá o pár okamžiků, aby se ozdobila. Chopí se příležitosti, chytí dýku a vnoří si ji do srdce. Barnaba, ponížený a zuřivý, sděluje, že večer předtím zavraždil Ciecua, ale Gioconda už ho nemůže slyšet. Je mrtvá..

apk cinema
service s.r.o.

LA GIOCONDA

LA GIOCONDA

Amilcare Ponchielli

Gran Teatre del Liceu, Barcelona

Osoby a obsazení

Dirigent

Guillermo García
Calvo

Gioconda

Iréne Theorin

Laura Adorno

Dolora Zajicková

Režie

Pier Luigi Pizzi

Alvise Badoero

Ildebrando
D'Arcangelo

Kostýmy

Pier Luigi Pizzi

Světla

Massimo Gasparon

La Cieca

María José Montiel

Sbornistr

Conxita Garcia

Enzo Grimaldi

Brian Jagde

České titulky

Petra Ocelková

Barnaba

Gabriele Viviani

Sbor a orchestr Gran
Teatre del Liceu.

Zuane

Carlos Daza

Isepo
Beñat Egiarte

České titulky vycházejí
z anglických titulků
a mají informativní
charakter.

Premiéra
8. dubna 1876

Opera o čtyřech dějstvích.
Nastudováno v
italském jazyce.

Libreto
Arrigo Boito

Předloha
Victor Hugo

Záznam 10. dubna 2019 v
20:00 Gran Teatre del
Liceu, Barcelona.

V 17. století v Benátkách Enzo Grimaldo opouští nešťastnou Giocondu, jejíž matka La Cieca je obviněna z čarodějnictví. Tato ikonická práce, z doby mezi Verdiho rozkvětem a úsvitem Verisma, je nejznámější z oper Amilcare Ponchielliho. Kromě slavné "Dance of the Hours" a Giocondovy sebevražedné árie, La Gioconda obsahuje mnoho dalších skvěle lyrických příkladů postromantické citlivosti. Mistrovská orchestrální práce a propracování vokálních rolí, jako jsou Laura, La Cieca, Enzo Grimaldo a Barnaba, jsou dalšími klíčovými aspekty tohoto díla. Významnou herečkou je Iréne Theorinová, která se stala jednou z nejlepších dramatických sopránů naší doby. Nevětší ovace ji provázely, zvláště ve Wágnerových rolích. Nyní se v Barceloně znovu objeví, aby divákům věnovala vysoce umělecký zážitek z její Giocondy.

PRVNÍ DĚJSTVÍ

Na jevišti se představují vůdčí postavy opery ve svých maskách na scéně nádvoří velkolepého paláce Dogesů v době karnevalu. Barnaba, krutý a vlivný špión benátské rady deseti je oblečen jako zpěvák balad. Je zamilovaný do Giocondy, pouliční zpěváčky. Gioconda je sama zamilovaná do Enza Grimaldina, šlechtice z Janova, který, i když má zakázáno vstoupit do Benátek, je ve městě přítomen v masce dalmatského námořníka. Barnaba, ve snaze získat Giocondinu náklonost, vymýšlí nejrůznější strategie. Nejprve přesvědčí lodníka, že jeho náraz v regatě gondol byl způsoben kouzlem, které na něj snesla Cieca, slepá Giocondina matka. Ví, jak tím snadno vzbudí v davu lidí zlé myšlenky. Lid tak volá po čarodějnici a jejím upálení. Cieca je bráněna svou dcerou, na pomoc přichází také Enzo. Nakonec Laura Adorno, která je přesvědčena o Ciecině nevinosti, přesvědčí svého manžela Alvisse Badoera, inkvizitora republiky, aby zachránil starou ženu. Jako projev své vděčnosti dává Cieca Lauře růženec, který jí přinese štěstí. Když se Enzo vrátí na náměstí, pozná Lauru, do níž byl vášnivě zamilovaný v Janově. Laura, která byla nucena se vdát za Alvisse, ho také pozná. Barnaba si uvědomí situaci, která vznikla z nešťastné milostné aféry mezi oběma Janovci a vymýšlí další spiknutí. Když zůstane sám s Enzem, řekne mu, že ví všechno, a že mu je Enzo nyní vydán na milost. Nabídne mu, že Lauru přivede ke své lodi, aby mohli uprchnout z Benátek. Enzo přiznává, že jeho vztah s Giocondou byl povrchní, jelikož nikdy nezapomněl na Lauru a tak s radostí přijímá nabídku. Gioconda, která se také vrátila na náměstí, naslouchá. Schovává se, zatímco Barnaba diktuje pisateli anonymní vzkaz

inkvizitorovi, ve kterém odhaluje plánovaný útěk Enza a Laury. Ukládá ho do zlověstné poštovní schránky známé jako „líví ústa“, kde mohou lidé v Benátkách podávat anonymní obvinění. Maskovaní nadšenci znovu zaplňují náměstí a Gioconda ve společnosti své matky truchlí nad svým osudem.

DRUHÉ DĚJSTVÍ

Barnaba, nyní v rybářském kostýmu, dorazí do Enzovy brigy a pozoruje vývoj. Enzo zpívá známou árii Cielo e mar. Barnaba přivádí Lauru na loď a milenci zpívají o svém štěstí a lásce. Než skuteční svůj útěk, čekají na soumrak. Laura zůstává sama, zpívá Madonně a prosí o její ochranu. Gioconda vstupuje a dochází k prudkému střetu mezi oběma sokyněmi. Gioconda, která je úplně mimo sebe, se snaží Lauru bodnout. Pak si uvědomí, že předání Laury manželovi, by bylo ještě krutější, než její smrt. Laura jí však ukazuje Ciecin růženec. Gioconda není schopna způsobit těžkosti ženě, která zachránila její matku a tak nakonec pomáhá Lauře opustit loď. Gioconda nyní čelí Enzovi. Marně se snaží získat zpět jeho lásku a prohlašuje, že Laura odešla, protože ho už nemiluje. Gioconda mu nabízí nový život, ale Enzo, plný nenávisti, ji odmítá. Varuje ho, že Alvisse byl informován Barnabou a loď, které poslal, aby jej zničili, se chystají dorazit. Enzo zapálí svou brigu a skočí do vody.

TŘETÍ DĚJSTVÍ

Alvisse uspořádal ve svém paláci „Ca d'Oro“ velkou hostinu. V postranní místnosti však před příchodem hostů obviňuje svou ženu z neloajálnosti. Podává jí jed, který způsobí okamžitou smrt a nařídí jí, aby jej vypila. Gioconda vklouzne nenápadně do paláce. Hnaná láskou k Enzovi a vděčností Lauře za záchranu Ciecy, přesvědčí Lauru, aby vypila místo jedu mocný spací elixír. Vrcholem svátku, kterého se zúčastnilo mnoho vznešených hostů, je vystoupení slavného maskovaného baletu ve velkém sále s názvem „Tanec hodin“. Po baletu, Barnaba přichází s Ciecou a znovu ji obviňuje z čarodějnictví. Stará žena říká, že se jen modlila za někoho, kdo umírá. Barnaba řekne Enzovi, který je mezi hosty, ale v přestrojení, že umírající je Laura. Enzo, v zoufalství, odhaluje svou identitu a čelí Alvisovi. Gioconda se rozhodne uzavřít dohodu s Barnabou: bude jeho, pokud pomůže Enzovi uprchnout z Benátek. Pak Alvisse v dramatickém gestu, které děsí všechny přítomné, otevírá místnost, kde leží Laura, očividně mrtvá. Enzo spěchá k Alvisse v úmyslu se pomstít, ale je odveden stráží. Barnaba zajme Ciecu.